

HYKS työryhmä: Ilkka Helanterä, Agneta Ekstrand, Fernanda Ortiz, Patrik Finne, Eero Honkanen, Marko Lempinen

Taustaa

Useimmissa muissa maissa ja esimerkiksi kaikissa muissa pohjoismaissa munuaissiirtolistalle pääsee odottamaan siirrettä jo ennen dialyysihoitojen aloitusta eli ns. pre-emptiivisesti. Pre-emptiivisen siirron myötä voidaan säästää dialyysihoitoon liittyviä kustannuksia, sekä joidenkin tutkimusten mukaan siirteen ja potilaan ennuste on parempi jos on voitu välttää dialyysihoito kokonaan. Suomessa lapsipotilaita on vuodesta 2017 alkaen hyväksytty siirtolistalle pre-emptiivisesti, ja suunnitelmassa on käynnistää sama mahdollisuus myös aikuispotilaille.

Ehdotus:

- Pre-emptiivinen siirtolistalle asettaminen koskisi alusta asti kaikkia potilasryhmiä, joiden katsotaan hyötyvän munuaissiirrosta (esim. iästä riippumatta)
- Toiminta käynnistyy koko maassa samanaikaisesti, ennalta sovittuna ajankohtana, esim. 1.9.2018 alkaen
- Siirtolistalle voidaan ilmoittaa kun eGFR on alle 15ml/min, potilaan vointi on stabiili, hänellä on etenevä munuaisten vajaatoiminta, ja hänen katsotaan hyötyvän munuaissiirrosta
- Siirtovalmistelut ja esitutkimukset eivät poikkea aiemmasta, eivätkä siirtolistalle hyväksymisen kriteerit muutu
- Siirtolistalla olevan potilaan seuranta pitää olla riittävän tiivistä, kliininen arvio on tehtävä vähintään 2-3kk välein, verikokeet tarvittaessa useamminkin, jotta voidaan varmistaa ettei ole tarvetta dialyysihoidolle ja että potilas on siirtokelpoinen (anestesia- ja leikkauskelpoinen)

Huomioitavaa:

- Dialyysihoitomuodon valinta ja dialyysivalmistelut tehdään normaalisti, koska on kuitenkin todennäköisempää että potilas etenee dialyysiin ennen kuin sopiva siirre löytyy
- Siirteiden allokatio perustuu edelleen listallaoloaikaan, mutta pyritään huomioimaan myös edeltävä aika dialyysihoidossa
- Hoitava nefrologi päättää harkintansa mukaan milloin on oikea hetki ilmoittaa potilasta siirtolistalle, kaikkien potilaiden kohdalla siirtolistalle ei ole vielä järkevää tähdätä eGFR- tasolla 15ml/min, vaan useassa tapauksessa vasta hieman alemmalla munuaistoiminnalla
- Munuaisten vajaatoiminnan edettyä saattavat tilaan liittyvät häiriöt edellyttää potilaan poistamista väliaikaisesti siirtolistalta muutamaksi viikoksi, kunnes kliininen tilanne stabiloituu dialyysihoidolla ja potilas on jälleen siirtokelpoinen
- Siirtolistallaoloajat tulevat muutoksen myötä pidentymään, mutta tavoitteena on, että dialyysihoidossa kulunut aika tulisi lyhenemään kun potilaat saadaan ajoissa siirtolistalle